Portavoz Antillano

"K a k i n a"

Maandblad voor Antilliaanse studenten en studerenden in Nederland

Redactieraad: S.F.Jonis, Kraayenhofflaan 106, Nijmegen
E. Bakhuis, Oudraadtweg 17, Delft
P.J.Laclé, Roodborststraat 19, Leiden
W.Lourens, Regentesselaan 284, Den Haag

Jaargang I | oktober 1962 | No.3

Landskind Gouverneur.

Toen Drs. Korthals bij zijn terugkeer uit de Antillen beloofde dat er binnen zeer korte termijn een nieuwe gouverneur op de Antillen zou worden benoemd, vermoedde niemand dat deze termijn wel uitzonderlijk kort zou zijn. Voorts was er grote kans dat een Antilliaan deze post zou gaan bekleden.

Een van de eerste dingen die men zich in zo'n geval afvraagt is "aan welke eisen zo'n Antilliaan moet voldoen opdat hij in aanmerking kan komen voor de benoeming op zo'n hoge post.

De kandidaat moet niet alleen aanvaardbaar zijn voor alle groeperingen en eilandgebieden der Ned.Antillen maar ook tegelijkertijd een redelijk bekend personage zijn. Vanzelfsprekend is een objectieve beoordeling der verhoudingen en toestanden een der eerste vereisten voor het gouverneurschap.
Met voldoening vernam men dan ook de benoeming van Mr.N.Debrot als gouverneur der Ned.Antillen, want voornoemde kwaliteiten zijn zeker bij hem aanwezig.

Voor ons Antillianen kan de benoeming van een landskind als gouverneur beschouwd worden als een psychologische afronding van de beeindiging der Nederlandse koloniale politiek. Juridisch is al jaren een eind gekomen aan het koloniale tijdperk, er was echter nog altijd in het onderbewuste "iets" zolang er nog een Europese Nederlander de gouverneursfunctie bekleedde.

Als landskind kan de gouverneur veel sneller een inzicht verkrijgen in de Antilliaanse problemen dan een niet-Antilliaan. Er zijn echter ook enkele nadelen verbonden n.l. dat het hem moeilijker zal vallen helemaal afstand te nemen van de dingen , om zodoende het geheel volkomen objectief te beschouwen. Men kan bv. gauw geneigd zijn bepaalde beslissingen van hem toe te schrijven aan het feit dat hij afkomstig is van een bepaald eiland of groepering. Dit alles zal zeker niet bijdragen tot de vergemakkelijking van deze verantwoordelijke taak. We mogen desalniettemin aannemen dat de voordelen zeer zeker kunnen opwegen tegen voornoemde nadelen.

De gouverneur zal voor ons niet alleen de vertegenwoordiger van de Koningin of het hoofd der regering moeten zijn, maar ook het symbool van de eenheid en de saamhorigheid der Antillen (zoals de Koningin dat is voor het Koninkrijk).

Moge het hem gegeven zijn deze verantwoordelijke taak tot het welzijn van het Antilliaanse volk te volbrengen.

E.Bakhuis.

NEDERLAND--Antillen 8-0.

Voor diegenen die de wedstrijd niet gezien hebben; het is inderdaad een mambo nr.8 geworden. En deze is zoals de amerikanen zeggen: "Genuine". In 1958 was de mambo van Perez Prado waarschijnlijk nog niet zo goed bekend in Nederland. Maar deze keer had het Nederlandse elftal de maat en het ritme mooi te pakken.

Gelijk na de aftrap leek het of de Antillianen het spel zouden beheersen. Maar dit was slechts schijn! Nadat Nederland vrij kort achter elkaar twee doelpunten had gescoord, daalde het spelpeil tot dat van een buurt-partijtje op het oude voetbalstadion in Mundo Nobo. Het was werkelijk beschamend om te zien. Bij de rust was de stand al 4-0. Direct na de rust maakte de inmiddels gewisselde Antilliaanse doelman een grove fout en via zijn lichaam rolde de bal het doel in. Gelukkig herstelde hij zich daarna helemaal en menigmaal heeft hij zijn doel op spectaculaire wijze met succes verdedigd. Het eindresultaat was dat het aantal doelpunten dat Nederland maakte broederlijk verdeeld werd over de Arubaanse en Curaçaose keeper. Elk mocht er vier incasseren. Men ziet waartoe wedijver alzo kan leiden.

De Nederlandse pers heeft afgedaan met enkele opmerkingen over de hele wedstrijd. Ook het nederlandse publiek had niet veel belangstelling gezien een opkomst van 12000 in een stadion waarin de dag tevoren 60000 toeschouwers zaten te kijken naar de wielerkampioenschappen. Er waren er velen die al een halfuur voor de wedstrijd eindigde, weggingen omdat ze zich verveelden. Hier volgen enkele opmerkingen van enkele nederlandse kranten;

N.R.C. Deze wedstrijd was nogal eenzijdig en men vraagt zich misschien dan ook af op welke feiten de president van de Ned.Antilliaanse Voetbalbond de heer Mordy Maduro, de mening baseert dat dit nederlands elftal in Curacao geen voet aan de grond zal krijgen.

Telegraaf: Men doet verstandig deze wedstrijd verder te laten voor wat het was; een geanimeerd gezelschapsspelletje met een onbeperkte mogelijkheid om het slecht verdedigende Antilliaanse doel van alle kanten te belagen. Men zal er bovendien goed aan doen het publiek een dergelijk onbevredigende tafereel in het vervolg te besparen, waarmee dan tevens onze Rijksgenoten van een dergelijk blamage verschoond zullen blijven.

Parool: De enigzins optimistische gedachte van de voetballers van Curacao en Aruba zijn op de meest afschuwelijke wijze gelooschenstraft door een nederlandse elftal dat zelden goed voetbal gebruikte om de tegenstanders naar deze enorme nederlaag te drijven, Achtnul, het koningschap van éénoog over elf op voetbalgebied volslagen blinden. Een overwinning zonder glorie.

Nieuwe Haagse Courant: Indukwekkend was het nederlands spel niet. De bal werd slordig gedirigeerd en met de schoten lukte het aanvankelijk ook niet maar na het veelbelovende begin van de Antilliaanse ploeg verslapte ineens de dekking en toen het nederlandse team eenmaal warm was gedraaid, begonnen de zwakke plekken snel aan het licht te komen bij de tegenstanders en vanaf dat ogenblik was er slechts één elftal op het veld.

Natuurlijk zal men proberen deze afschuwelijke nederlaag te verklaren. Wellicht zullen het grasveld en het kunstmatige licht (ofschoon ook in het rifstadion aanwezig) de spelers parten hebben gespeeld. De nederlandse pers vraagt zich af hoe het toch mogelijk is dat de Antillen die toch Mexico met 3-0 versloegen, hier zo'n slechte figuur hebben geslagen en daardoor de goede naam verkregen in Jamaica weer teniet hebben gedaan. Wat zij niet weten is dat de Nederlandse Antillen met een bevolkingsaantal van nog geen 200000 zielen zich in staat acht niet minder dan drie vertegenwoor-

digende elftallen op de been te brengen. Wij hebben een overvloed van goede spelers!!!........?

Men vergeet dat een nationaal elftal die ons land in het buitenland moet vertegenwoordigen, onze beste spelers moet bevatten. En dit blijkt niet wanneer scheidsrechter Walter Rosberg kan verklaren dat de Antillen drie ploegen hebben uitgezonden waardoor dus de krachten verdeeld worden. Men kan nu snel conclusies trekken en zeggen;wel het elftal dat in Nederland gespeeld heeft is dus onze sterkste elftal niet! Dit mag men niet doen. Bondstrainer Pedro Cunha heeft zeker met zorg, nadat hij al eenmaal gefaald had een waardig team het feyenoordstadion laten betreden.

Maar het feit dat een team een naam vestigt in Jamaica en dat een anderteam eventjes naar Europa komt om te laten zien wat ze kunnen en dan alles bederven, is er. Wat zullen de Europeanen nu wel denken van het voetbalpeil op de Middenamerikaanse spelen. Hoe zullen de Mexicanen zich voelen? Zij hebben Nederland bij elke ontmoeting verslagen. Zij voelen zich natuurlijk genomen.

Voor hen geldt het argument niet dat het een andere ploeg is geweest. Ook voor andere landen geldt het niet.
Dit elftal heeft niet alleen onze Antilliaanse voetbalnaam door het slijk gehaald, maar ook die van geheel Middenamerika. En dit alles door een onverantwoorde en onbegrijpelijke politiek van de N.A.V.B. De prestaties geleverd door het team dat naar Europa kwam, wegen niet op tegen de grote kosten die ermee gemoeid zijn. Dit geld kon besteed worden aan betere sportaccomodaties op de Antillen. Maar nee, blijkbaar moet én de kool én de geit gespaard worden, dus..??!

CHOGUI.

Varia

Join the N.A.V.B. and see Europe.

VENI VIDI pèrdè.
Oudromeinse spreuk, nog steeds actueel.

Drie is meer dan één,
Oost West JAMAICA best.

OCH WAS IK MAAR BIJ MOEDER THUIS GEBLEVEN.

Antilliaan aan de uitgang: "FAITANG".

Zij kwamen van verre en lieten ons met de rotzooi zitten.
Tahitiaanse spreuk.

HAROLD MARTINA

Met het debuut van de pianist Harold Martina in Amsterdam op vrijdag 2 november a.s. zal voor de eerste keer een Antilliaanse pianist in de kleine zaal van het Concertgebouw optreden. Het betreft hier de Curaçaose pianist Harold Martina.

Dit optreden kan worden beschouwd als een bekroning van een lange studie in Zuid-Amerika en Europa.

Harold Martina is geboren op 1 januari 1935 te Willemstad op Curaçao. Reeds op 3 jarige leeftijd speelde hij kerst- en kinderliederen op de piano. Zijn eerste lessen kreeg hij toen hij vijf jaar oud was van de bekende Curacaose musicus, de heer Patrick. Later werden deze lessen voortgezet bij de onlangs gestorven pianist Teun Don. Inmiddels was Harold Martina begonnen voordrach-

ten te geven voor het publiek op Curaçao.
Na het vertrek van de heer Teun Don naar de Verenigde Staten in 1946 heeft de jonge pianist nog van verschillende andere leraren les gehad. Ook met het Curacaos Philharmonisch Orkest onder leiding van Rudolf Boskaljon is hij meerdere malen opgetreden.

Hoewel het de bedoeling was van Harold Martina aan de Universiteit van Medellin in Colombia scheikunde te gaan studeren, gaf hij dit plan spoedig op en schakelde over op muziek. Een toevallige ontmoeting met de bekende Italiaanse pianiste Annamaria Penella was hier de oorzaak van. Deze maakte in die tijd een toerneé door Zuid-Amerika en werd op een avond uitgenodigd bij kennissen in Medellin. Harold Martina die ook aanwezig was werd gevraagd enkele composities van Bach en Beethoven voor haar te spelen. Zij was enthousiast over zijn spel en haalde hem over bij haar lessen te komen volgen.

Drie maanden later trad hij voor het eerst op in Colombia en met groot sukces. Aangemoedigd door dit succes besloot hij muziek te gaan studeren. Tot Penella tien maanden later naar Europa terugkeerde heeft Martina lessen bij haar genomen.

Van toen af aan tot mei 1958 gaf hij verschillende recitals in Colombia en op de Nederlandse Antillen. Dit optreden in Colombia en eigen land bewees overduidelijk zijn talent. Het Bestuurscollege verleende hem dan ook een studiebeurs om in Wenen te gaan studeren bij Professor Richard Hauser aan de "Akademie für Musik und darstellende Kunst". Bij deze bekende Oostenrijkse musicus heeft Harold Martina 4 jaar gestudeerd. Op 4 juli j.l. slaagde hij voor zijn examen als condert-pianist met de hoogste onderscheiding die door deze Akademie wordt toegekend. Tien jaar geleden was deze onderscheiding voor het laatst toegekend aan Friederich Gulda.

Inmiddels heeft Harold Martina ook in Europa bekendheid verworven. Zo heeft hij een tourneé door Duitsland gemaakt als begeleider van de beroemde violist Vasa Prikoda, die onlangs overleden is. Ook julius Patzak en Barbara Samonigg werden door hem begeleid.

Na zijn optreden in Nederland zal de heer Martina doorreizen naar Curacao om in eigen land en in Colombia voordrachten te gaan geven. Ook ligt het in zijn bedoeling in New York en in Philadelphia op te treden.

=============

FIESTA NA LEIDEN

Diasabra 13 di oktober 1962 O.A.S.A. ta organisa un fiesta na Prytaneum, Rapenburg 6, Leiden.

Esunnan cu a caba jega Hulanda e anja aki pone atencion; Ata aki e ocacion pa Bo topa esunnan cu ta na Hulanda algun tempu caba, den un ambiente Antiyano.

Fiesta ta cuminza 9 or di anochi y ta sigui t'e treinnan ta sali e siguiente dia. Lo tin musika di un orkesta Antiyano.

Entrada: f.3,- pa parejo
f.3,- pa persona

Comision di Fiesta.

De Curacaose Huisbioscoop.

Het volgende artikel is een reactie in de "Beurs en Nieuwsberichten" van de heer Boeli van Leeuwen op de uitlatingen van de heer Schüttenhelm, voorzitter van de Nederlandse Televisie Stichting, ,die onlangs op uitnodiging van de minister van Cultuur en Opvoeding mr.I.C.Debrot, een bezoek bracht aan de Antillen.

De heer Schüttenhelm zei o.a. "Van de televisie hier is nog niets te zien. Wat nu wordt gegeven is misschien een slecht soort huisbioscoop met kapotte films", Voorts beweerde de heer Schüttenhelm dat deze uitzendingen zelfs de toets van milde kritiek niet doorstaan "Het is een soort schooltelevisie voor volwassenen".

De voorzitter van de N.T.S. beschouwt de Nederlandse Antillen als een knooppunt van drie cultuurgebieden, het Noordamerikaanse, het Latijnsamerikaanse en het Europese. Er moet dus naar worden gestreefd, dat via de televisie deze belangen in redelijke onderlinge verhouding tot uitdrukking komen. "Nu overheerst de Noordamerikaanse invloed misschien wel voor tachtig of vijfentachtig procent" aldus de heer Schüttenhelm.

Via Nederland kan de cultuur van het Europese continent worden geïntroduceerd, dat acht ik van groot belang. Het initiatief dient uit te gaan van de Antilliaanse regering, maar de Nederlandse Televisie Stichting is bereid haar volle medewerking te verlenen. Wij willen ons echter helemaal niet opdringen. Intussen zou het stimuleren van de Europese invloed ook de uitwerking op omliggende landen niet missen" voegde hij er aan toe.

De heer Schüttenhelm vervolgde: "Ik ga bij de terugkeer hard aanpakken. Dit is voor mij in het geheel geen toeristische reis geweest. Het was zeer instructief, vooral doordat ik tevoren nog nooit op Curacao was geweest, en ik ben bereid alles te doen wat men van mij zal vragen. Nogmaals, ik ben wild enthousiast over hetgeen hier allemaal te doen is."

OORDEEL VAN BOELI VAN LEEUWEN OVER VOORZITTER VAN DE N.T.S.

Na een verblijf van een paar dagen op ons eiland heeft een zekere meneer Schüttenhelm verklaard dat de televisie op Curaçao "een slecht soort huisbioscoop met kapotte films" is.

Wij hoeven echter niet te wanhopen want de heer Schüttenhelm is bereid alles te doen om het peil van de uitzendingen te verbeteren. "Ik ben wild enthousiast over hetgeen hier allemaal kan worden verricht". Na deze verklaring steeg een zicht van verlichting uit mijn benarde borst: we zijn nog niet verloren, want Schüttenhelm is bereid ons te helpen, God zij dank, de zaak is nog te redden.

Grootse plannen heeft meneer Schüttenhelm: hij wil de Europese cultuur op de ons omliggende landen uitdragen. Niets meer of minder. Vondel in Venezuela, en Wim Kan in Colombia. Snip en Snap in Panama. Toon Hermans in Peru. In het zwaardere genre krijgen we het volgende beeld; een lezing van prof.mr.dr.ir.Kwakstra over het sexueleleven van de kortstaartige albatros (Ecuador); een beschouwing van mevr: Mies Bolhuis-van Zweepen over de cultuur-historische betekenis van de krentebol. (Nicaragua); Mid-winter bloasen in het Olle hoes van Drente, een documentaire in het streekdialect (Mexico). U ziet, de mogelijkheden zijn onbeperkt!

Laat ik hier dan deze grootmoeds-waanzinnige cultuurdrager iets vertellen:

1) Wie drie dagen in een land vertoeft en daarna denkt een dergelijke onbeschoftheid te kunnen debiteren, kan beter wegblijven. U gelooft dat wij Uw gebrek aan manieren voor rondborstigheid zullen aanzien, maar U heeft het mis. Wij zijn niet gediend van Uw plompheid.
2) De Curaçaose televisie is in vele opzichten beter dan de Nederlandse, althans minder vervelend. De heer Schüttenhelm denkt dat wij (en met ons Venezuela, Colombia en Panama etc) zitten te snakken naar de vervelende "culturele" films van hakkelende professoren met kraakstemmen of naar die nare reportages van de fabricage van jampotjes of sokophouders. Ik kan hem verzekeren dat het niet zo is.
Ik kijk en luister liever naar de intelligente humor van Jack Benny, dan naar de stomme derderangscabaretfilms, die wij hier weleens uit Holland toegestuurd krijgen. Gleason. Hitchcock en Eddy Cantor zijn beter dan wat men in Holland in dit genre kan bieden.
3) Onze omroepers Jan Doedel met zijn goede dixie, beschaafde uitspraak en rustige manieren doet het veel beter dan de gladgestreken jongen uit Bussum, die praten of ze een hete aardappel op hun tong heen en weer aan het rollen zijn.
4) Onze life-shows? Onbeholpen zeker, maar meer passend in ons kader dan het Ot en Sien- gedoe dat meneer Schüttenhelm ons in de kraag wil schuiven.
Ik geloof dat de heer Schüttenhelm in de toekomst graag tussen Nederland en Curacao heen en weer wil reizen, om ons uit de nood te halen. Maar ik verwacht niet veel goeds van deze rondborstige deskundige. Hij moet belangrijk minder reizen, vooral wanneer hij mijn belastingcenten gebruikt om hier onbeschoft te komen doen.
Wat ik wil? In principe de goede amerikaanse films houden. Jan Doedel en Eithel en Gerda en Saida en alle andere medewerkers van Telecuracao verzekeren dat ze het net zo goed of beter doen dan de lui in Bussum. Onze eigen stijl ontwikkelen met horten en stoten, desnoods onbeholpen, maar onze eigen weg blijven zoeken.
En bovenal: meneer Schüttenhelm duidelijk laten merken, dat hij op het dak kan gaan zitten.

WEGANAN CENTROAMERICANO Y DI CARIBE

Mejico ta e pais cu a sali mas premia den e Weganan Centroamericano y di Caribe y ta e pais aki a tuma iniciativo pa establece e Weganan aki, cu regional ta esoenan mas bieuw di mundu. Den e Congreso Olimpico Internacional di Paris di 1924 e Delegacion Mejicana a pidi pa e Weganan Centroamericano ser institui y tabata den e tempoe ey Conde Baillet Latour tabata Presidente di E Comite Olimpico Internacional. Y asina a sucede cu Mejico a hanja sede pa e Prome Weganan Centroamericano cu a tuma lugar na 1962, di 12 di oktober pa 2 di november. Huntu cu Mejico dos pais mas a tuma parti na Weganan y eseynan tabata Cuba y Guatemala, loque ta nifica cu foi den principio tabatin un pais di Caribe den e circuito aki.
Na e Prome Weganan ey a participa 279 atleta cu a competi den e ramonan: atletismo, basketbol, beisbol, esgrima, natacion tiro y tenis. Tabata Mejico y Cuba so cu a participa. Den tiros Guatemala tabata representa pa Miguel Ydigoras Fuentes e actual presidente di e pais ey.
Na La Habana na anja 1930, e di Dos Weganan Centroamericano a tuma lugar. E biaha ey e participacion na e Weganan a aumenta considerablemente y ademas di Mejico y Guatemala di Centroamericano tabatin Costa Rica, El Salvador, Honduras, Nicaragua y Panama y di Caribe tabatin ademas di Cuba mes, tambe Jamaica y Puerto Rico. Un total di 596 deportista a tuma parti na e Weganan.

Cuater anja despues El Salvador mester a organisa e Weganan pero el a posterga nan un anja y asina di Tres Weganan Centroamericano a tuma lugar na 1935. A participa nuebe pais cu ta un menos cu na Cuba pero e cantidadnan di atletanan tabata mas (741). Y tabata den e Congreso cu tabatin na El Salvador cu a decidi na cambia nomber di e Weganan, asina ta cu na Panama tabatin na 1938 e di Cuater Weganan Centroamericano y di Caribe. Entre e diez paisnan cu a manda delegacion Panama tabatin Colombia y Venezuela cu a hacie pa prome biaha. Na Panama tabatin e cantidad record di Deportistanan asistente 1325, aunque e paisnan tabata diez.

Pa motibo di segundo guerra mundial e di Cinco Weganan Centroamericano (cu tabatin Barranquilla, Colombia como sede) no a tuma lugar sino te 1946. Barranquilla a hanja record di pais participantey tambe deportistanan, respectivamente 13 y 1542. Y tabata nae Weganan aki cu Antiyas a participa pa promer biaha. Antiyas amanda e tempoe ey e delegacion di mas grandi. Nos tabata representa pa un delegacion di 96 persona y a participa den ocho ramo: futbol, (nos a sali di tres) atletismo (Adriana a gana medalla di oro den sabla individual y pa equipo nos a sali di dos), basketbol, tiro, boxeo(G. de Graaf y El Tigre), y billar A. de Chene (di dos den billar libre). Un bon comienzo pa Antiyas.

E di seis Weganan a tuma lugar na Guatemala y e cantidadnan di e paisnan cu a asisti tabata 14 y e deportistanan sinembargo menos cu na Barranquilla. Nos a gana den e Weganan aki medalla di oro den salba individual (Kees Luckman) y tambe pa equipo. Adriana a tira 13,67 pero cu esey el a sali di dos tras di Israel Capacete di Puerto-Rico cu a tira 13,78. Nos a keda mas ariba den futbol den e Weganan ey pero te ainda no a hanja e medalla di oro correspondiente. Despues ta sigi e Weganan di Mexico na 1954 y aya Adriana a gana den hisamentu di peso (clase complete) medalla di oro. Na Mejico a asisti 13 pais y un total in 1321 deportista.

Na Weganan na Caracas 1959 nos a manda nos di dos delegacion mas grandi for di Barranquilla. Na e Weganan di Caracas a asisti un delegacion di como 80 persona di Antiyas y nos a participa den futbol (nos a sali di dos), den atletismo, den volleybol, den tenis, den esgrima y den pesos (Adriana a gana medalla di oro atrobe den peso completo). Y asina nos a jega na e di Nuebe Weganan na Jamaica na unda nos a manda un delegacion di 54 persona. Na Jamaica tabata participando 15 pais y un total di 1839 deportista. Nos a gana den e Weganan aki medalla di oro den futbol; tambe nos a gana medalla di oro ten tiramentu di kogel (Rebel). Y manera cu e dos medalla nan ey no ta basta nos a logra gana dos medalla mas di oro den esgrima. Esakinan a ser gana tanto individualmente (J.Boutmy) como pa equipo. Den hisamentu di peso nos a gana dos medalla di plata (Monk y Adriana) y dos di broce (Curiel en Reyna) Ademas nos a logra di gana e di tres medalla di plata den tiramentoe di disco.

Asina nos ta weta cu Antillas tin hopi deportista cu a llega hopi altoe den e Weganan Centroamericano y Caribe. Pero Antillas por bira mas cu esey, e por bira un pais deportista importante den mundo.

Dicon Antillas no ta busca manera pa train atletanan mas intensivo, dicôn Antillas no ta traha accomadacion y lugar pa atletanan, na unda nan por hisa nan mes na un caliber mundial. Nos a weta cu nos tin bon atleta, pero no ta ser explota bon. Hopi di e atletanan ey a jega na e caliber nu nan ta awor door di nan entusiasmo y nan persistencia. Hopi di nan a haci deporte sin ajudo alguno di specialistanan.

Si Antillas por duna nos deportistanan, mas parti e atletanan lugar pa haci e deporte ey, accomodacion, entrenacion di specialistanan y cuido adecuado di dokter nos por ta sigur cu aki poco tempoe Antillas lo laga tende di dje den mundu Atletico Internacional.

Tambe Antillas mester cria mas animo boi generacion joven antillano, pasobra ta den nan nos tin atletanan di futuro. Varios anja pasa, (1956) tabatin Weganan di atletismo pa juventud di Corsow. Un bon initiativo, pero despues Antillas nunca a sigi cria mas animo boi jovendud.

Atletismo ta un ramo di deporte masha importante den e tempoe moderno aki, pesei mi ta bisa laga Antillas progresa atletismo laga Antillas organisa weganan di atletismo den juventud.
Introduci atletismo riba toer scoolnan. Lamta club di atletismo y organiza Campeonatonan di Atletismo Antillano toer anja, y nos lo weta cu aki poco tempoe nos lo par manda atletanan antillano na Weganan Olimpico.

Laga nos spera cu e exito cu nos a caba di hanja na Jamaica lo duna hopi entusiasmo na Antillas y cu e exito aki lo bira e impulso di progreso di atletismo.

Dingo.

DE ANTILLIAANSE STUDENT IN DELFT

Het begint al direct als de Antilliaan, nog terend op de helaas niet altijd voorlopig - laatste kus van zijn meisje, en met een hoeveelheid"coi'lechi" van tantan Greta, door de douane op Schiphol gaat. Met een zware draagkoffer in de ene hand, en een regenjas model 1952 ("Ma Cumpré den Herenstraat siman pasá)" in de andere, poogt hij zijn paspoort te voorschijn te halen en tegelijkertijd uit hij een paar woorden in het Nederlands. Een paar van de vele die hij in de jaren die hij er verblijft moet gebruiken. Want of hij wil of niet. het Nederlands wordt nu zijn hoofdtaal. Terwijl hij thuis Papiamentu, Spaans of Engels sprak, moet hij nu, en in sneller tempo dan het voorgekauwde Nederlands dat hij op school kreeg, de vragen, die- voor hem- in ratelende vaart uit de mond van de marechaussee rollen, verstaan en beantwoorden. De aanpassing is al begonnen. Bleef het maar bij de taal! Maar nee, hij moet ook nog wennen aan de mensen met hun andere gewoonten, vooroordelen en maatstaven,aan deNederlandse bureaucratie, en niet te vergeten het klimaat.

Onze Antilliaan bevindt zich in de hall plotseling in de aanwezigheid van een andere Antilliaan, die zich voorstelt als lid van de "Opvangcommissie Negentien-zoveel-en-zestig van de Vereniging van Antilliaanse Studerenden in Delft", en hem vergezelt naar de bus, die hem naar zijn plaats van bestemming brengt. Van zijn begeleider krijgt hij te horen dat zijn kamer in Delft al is gereserveerd, zoals hij in een brief had verzocht. Een kamer zonder pension, wordt hem uitgelegd, omdat kamers met pension, de weinige uitzonderingen daargelaten, voor bezorgde ouders een dagdroom zal blijven en voor de student meestal een nachtmerrie is. Oorzaak: gelddorstige winstbejag van een groot deel der pensionhouders. Wel moet vermeld worden dat dit voornamelijk voor Delft geldt. Bovendien is een sutdent iemand die graag eens een keer om acht uur eet 's avonds in plaats van om 6 uur, omdat hij nog naar een interessant college wil, of omdat het gesprek dat hij voert veel te belangrijk is om zonder eindconclusie af te breken.

Als hij in Delft aangekomen, zijn spullen opbergt en wat nader kennis gaat maken met zijn hospita, beseft hij dat vele van de eisen die ze stelt doodgewoon absurd zijn. Het maximum is wel geweest het verwijt dat "de lopen op de trap slijt omdat meneer teveel de trap op en af gaat!. Jammer genoeg kan hij er niets tegen

in brengen. Er heerst een grote kamersnood in Delft, en als hij zich niet houdt aan de regels van het huis, wordt hij er uit gegooid.Ook hier geldt echter weer dat uitzonderingen de regel bepalen.

Het lid van de Opvengcommissie hlept hem nog met zijn inschrijving bij de Techhische Hogeschool en bij zijn keuze van gezelligheidsvereniging, en dan moet hij op eigen benen kunnen staan. In het begin is het voor hem moeilijk om zijn houding ten opzichte van zijn nieuwe omgeving te bepalen. Maar gaandeweg leert hij de Nederlander-in-eigen-land beter kennen door raadgevingen van zijn mede-Antillianen en uit zijn veelvuldige fouten, tegenover deze Nederlander.

Zijn eerste en belangrijkste ervaringen doet hij op bij de omgang met zijn hospita en haar gezinsleden. Hierbij verkiezen vele Antillianen het om niet al te intiem en huiselijk te worden. Velen van hen hebben tot hun schade moeten ondervinden dat dit tot wrijvingen leidt, en uiteindelijk tot opzegging van de kamer. Sommigen vinden om o.a. deze reden, dan ook een kamer zonder hospita dé oplossing: een kamer in een studentenhuis- of flat. Hij kan komen en gaan wanneer hij wil, zijn kamer inrichten naar eigen smaak, zonder rekening te moeten houden met "het nieuwe behang, meneer; u mag er niets aan ophangen, meneer".

Door dezelfde Opvangcommissie werd hij, zoals eerder vermeldt, geholpen bij het maken van de juiste keuze wat de gezelligheidsvereniging betreft. Ongetwijfeld is het voor hem sterk aanbevelenswaardig zich bij een van deze verenigingen aan te sluiten. Het is dan ook betreurenswaardig dat er op de Antillen aan voorlichting op dit gebied zo weinig aandacht wordt besteed. Trouwens, over de gehele linie is de voorlichting in de "West" over de universitaire studie in Nederland hoogst gebrekkig. Van regeringswege wordt er geen groot werk van gemaakt, de scholen verstrekken door nalatigheid heel weinig advies, ofschoon de A.S.R. (Antilliaanse Studenten Raad) ieder jaar braaf weer voorlichtingsmateriaal stuurt. Genoemd mag worden het zenden van inlichtingen boekjes, T.H.-gidsen, tapes, opgenomen door Radio Nederland Wereldomroep op speciaal verzoek van de Antilliaanse studenten, enz. Het ergste is echter: de aspirant-student doet weinig of geen moeite om informaties in te winnen. Hij luistert niet naar de uitzending van de tape(s) door de plaatselijke omroepstations, omdat hij de geplande picnic nou eenmaal niet kan missen. En hij neemt niet de moeite naar de voorlichtingsavond, verzorgd door de N.A.V.A. (Nederlands Antilliaanse Vereniging van Academici), te gaan. Gewoon laksheid dus. Hetgeen weer zoveel extra moeite oplevert in Nederland, waar hij alles gejaagd nog moet achterhalen, en geen tijd heeft om het rustig uit te pluizen en te verwerken.

Maar laten wij terug komen op de gezelligheidsverenigingen na op een dwaalspoor te zijn geraakt, en om meer voorlichting te hebben gepleit. De verenigingskeuze is voor de Antilliaan in Delft nogal gemakkelijk. Is hij katholiek, dan gaat hij bij de grootste katholieke vereniging, Sanctus Virgilius. Als niet-katholiek gaat hij meestal naar het Delftse Studenten Corps. De Kleinere al of niet confessionele verenigingen genieten weinig belangstelling bij de nieuwbakken student uit de Antillen. Maar onze student is naar Delft gekomen om te studeren. Hij stapt dus op zijn krakende tweedehands fiets en gaat naar zijn colleges, instructies en oefeningen. Er is hem verschillende keren haarfijn uitgelegd wat het verschil is tussen de studie op de h.b.s. en de studie op de Technische Hogeschool. Ook vergeet hij niet

dat hem gezegd is alle colleges te lopen, de instructies, waarin de behandelde stof uit colleges nog eens wordt nagekeken, nooit te verzuimen en de oefeningen en practica zo gauw mogelijk af te maken. Dit alles lukt hem vrij aardig - vooral in het begin.

Een Antilliaanse Student in Delft.
